

Poznaj kolekcje w sieci

Nawigator szkolny

Nawigator szkolny

Wykorzystaj cyfrowe skarby kultury!

Spis treści: rozdział 1

Poznaj kolekcje muzeów i bibliotek w sieci	3
Biblioteka cyfrowa Polona	3
Wyszukiwanie i pobieranie obiektów	4
Kolekcje tematyczne	5
Obiekty w domenie publicznej	5
Na luzie: typo.polona.pl	6
Cyfrowe Muzeum Narodowe	6
Dzieła sztuki	6
Wyszukiwanie i pobieranie obiektów	6
Kolekcje tematyczne	7
Obiekty w domenie publicznej	8
Arkusze edukacyjne do druku	8
Na luzie: Cięta sztuka	8
Na luzie: aplikacja Muselfie	9
Narodowe Archiwum Cyfrowe	9
Kolekcje tematyczne	10
Domena publiczna	10
Wyszukaj archiwalne zdjęcia swojej miejscowości!	10
Muzeum Historii Polski	11
Ciekawie o historii: artykuły popularnonaukowe	11
Portale edukacyjne	11
Wystawy historyczne w portalu Google Arts and Culture	12
Esero	12
Scenariusze lekcji i arkusze do zajęć	12
Filmoteka Szkolna	13
Korzystanie z serwisu	14
Regionalne muzea i archiwa cyfrowe	14
Wirtualne Muzea Małopolski	14
Przeglądanie i pobieranie treści	15
Interpretacje i lekcje	15
Muzeum Narodowe w Krakowie	15
Przeglądanie i pobieranie obiektów	15
Druki i karty pracy	16
Muzeum Tatrzańskie	16
O projekcie	18

Poznaj kolekcje muzeów i bibliotek w sieci

W tej sekcji znajdziesz linki do największych i najciekawszych polskich portali zawierających obiekty cyfrowe, fotografie, scenariusze lekcji, prezentacje multimedialne i inne treści. Dzięki linkom możesz od razu przejść do opisywanych serwisów i rozpocząć przeglądanie dostępnych w nich materiałów. W opisie każdego z portali znajdziesz kilka wskazówek dla początkujących. W każdym z opisanych tu serwisów internetowych znajduje się wiele treści, które mogą urozmaicić zajęcia w szkole lub lekcje online. Wszystkie materiały udostępniane przez instytucje kulturalne dostępne są bezpłatnie, dla każdego, bez wychodzenia z domu.

Biblioteka cyfrowa Polona

Polona.pl

POLONA – portal Biblioteki Narodowej – to największa biblioteka cyfrowa w Polsce i jeden z najnowocześniejszych portali tego typu na świecie. W Polonie można znaleźć, przeglądać i pobierać całe książki, ilustracje, rękopisy, pocztówki, mapy, fotografie, plakaty, grafiki i inne zbiory Biblioteki Narodowej. W serwisie znajdują się nie tylko zbiory BN, ale także obiekty z innych instytucji. Dostępne są ponad 3 miliony obiektów. Wszystkie te materiały zostały zdigitalizowane z wykorzystaniem najnowocześniejszych technologii, dzięki czemu użytkownicy POLONY mogą zapoznać się z detalami każdej przeglądanej strony i oglądać ilustracje w wysokiej rozdzielczości. Z portalu może korzystać każdy, warto zatem polecić uczniom korzystanie z serwisu.

W Polonie można przeglądać cyfrowe wersje najcenniejszych zabytków polskiej kultury, między innymi *Psalterz Floriański*, *Roczniki Jana Długosza*, rękopisy Jana Kochanowskiego, Adama Mickiewicza, rysunki Norwida i Witkacego.

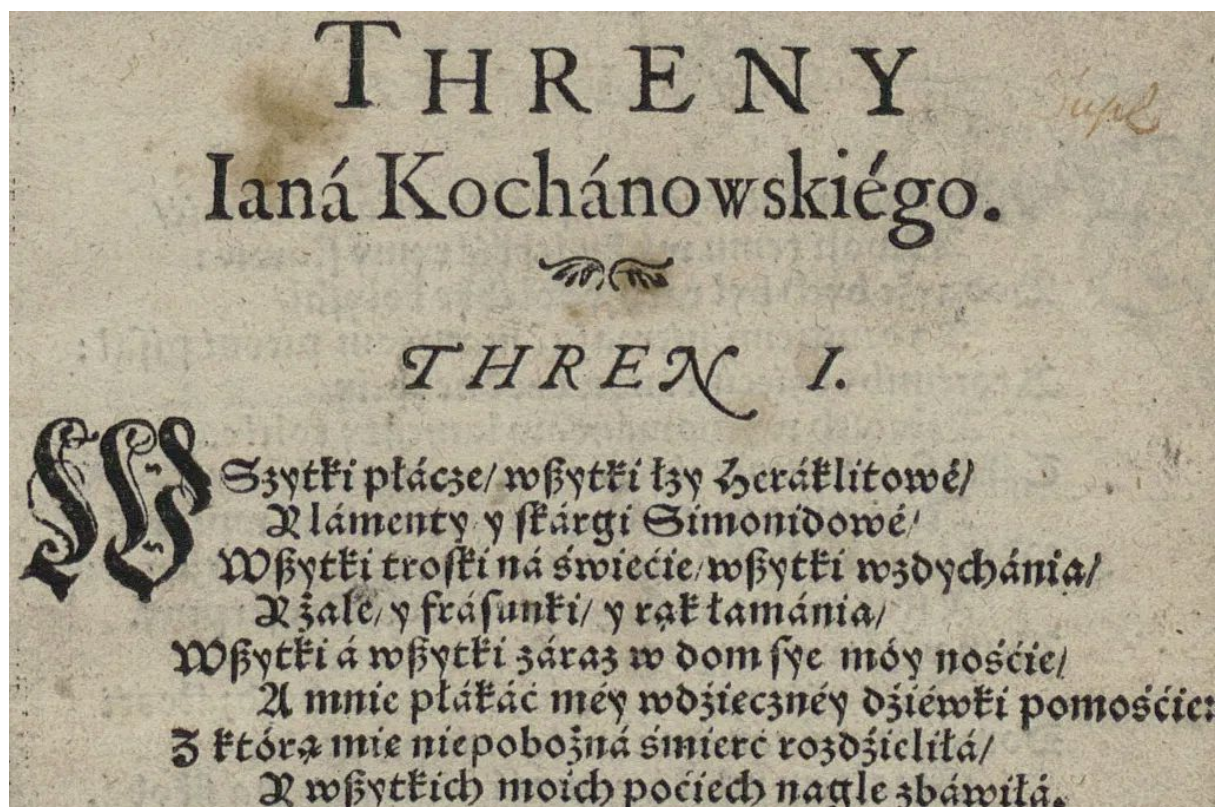
Dzięki wyszukiwarce w serwisie można szybko znaleźć potrzebne książki lub ilustracje. Z portalu można pobierać całe książki lub pojedyncze strony. Dla początkujących Biblioteka Narodowa przygotowała [krótki wprowadzający film oraz szybki przegląd funkcji POLONY](#). W samej Polonie dostępny jest też zestaw [najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi](#). Portal można przeglądać na komputerach i urządzeniach mobilnych.

Wyszukiwanie i pobieranie obiektów

Z portalu można pobierać całe książki w formacie PDF lub pojedyncze strony w plikach JPG. Aby pobrać dowolny dostępny obiekt na swój komputer, nie trzeba zakładać konta w serwisie. Wystarczy wybrać książkę lub ilustrację, a następnie na stronie danego obiektu kliknąć strzałkę w dół w górnej części panelu po prawej stronie ekranu. W tym samym panelu znajduje się przycisk, który pozwala na udostępnienie odnośnika do wybranego obiektu na Facebooku i Twitterze.

[Założenie konta użytkownika](#) w serwisie pozwala korzystać z wielu przydatnych funkcji, takich jak tworzenie własnych kolekcji, dodawanie wybranych pozycji do ulubionych, czy dodawanie notatek do skanów. Pozwala to na tworzenie własnych wirtualnych księgozbiorów lub zestawów ilustracji i umożliwia szybki dostęp do wybranych obiektów bez konieczności ponownego ich wyszukiwania, dzięki czemu oszczędzamy czas i mamy dostęp do interesujących nas materiałów w dowolnej chwili.

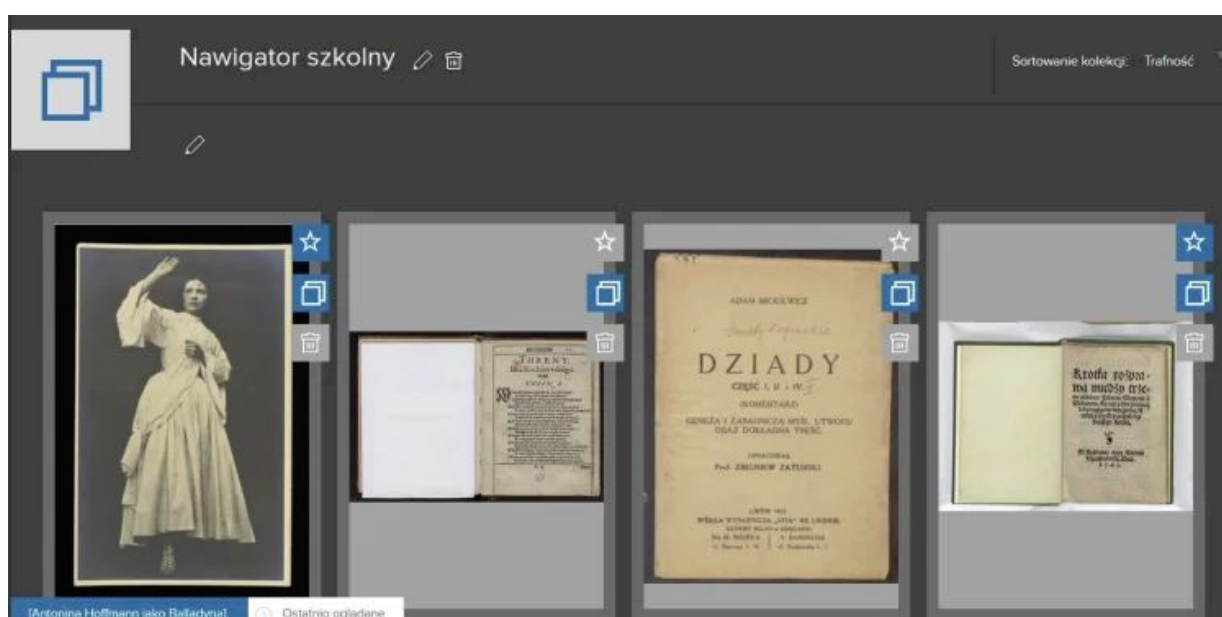
Ilustracja: Jan Kochanowski, *Treny*, [Biblioteka cyfrowa POLONA](#), domena publiczna

Kolekcje tematyczne

Dobrym punktem wyjścia do przeglądania zasobów Polony mogą być kolekcje tematyczne, z których wiele opracowanych jest wokół podstawy programowej szkół podstawowych i średnich nie tylko z zakresu języka polskiego, ale także historii, filozofii, historii sztuki i innych dziedzin – przykładem mogą być kolekcje Filozofia dla liceum – poziom podstawowy, Lektury szkolne dla szkół podstawowych, Wrzesień 1939, Rej, Sienkiewicz, Fredro, Prus, Mickiewicz, Słowacki, Baczyński, Janusz Korczak... Każda z kolekcji zawiera krótki opis zawartych w niej książek z innych obiektów.

Poniżej: kolekcja użytkownika w serwisie polona.pl - zrzut ekranu.

Obiekty w domenie publicznej

Na stronie każdego obiektu, książki, ilustracji, rękopisu, znajdują się informacje o tym, czy utwory te są objęte prawem autorskim, czy też – najczęściej – należą do domeny publicznej. Te ostatnie oznaczone są znakiem domeny publicznej (ang. *public domain*). Ta sama informacja jest wyświetlana za każdym razem, gdy pobieramy plik na swój komputer. Twórcy Polony zachęcają wszystkich nie tylko do lektury, ale także do twórczej pracy z pobranymi z niej materiałami.

Większość obiektów cyfrowej Biblioteki Narodowej POLONA prezentowanych w internecie należy do domeny publicznej. Po te prace można sięgać bez ograniczeń prawa autorskiego i wykorzystywać je w dowolny sposób. Nie tylko przeczytać czy obejrzeć, ale przede wszystkim ściągnąć na własny komputer czy

smartfon, a następnie dowolnie je przetworzyć i udostępnić komukolwiek, gdziekolwiek, jakkolwiek. Z pobranego obrazka czy książki można wybrać ciekawy detal i ustawić jako tapetę monitora. Można go przerobić na pocztówkę, papierową bądź elektroniczną. Można użyć takich fragmentów do projektowania większej grafiki, plakatu, ulotki czy ilustracji do autorskiej publikacji.

– Biblioteka Narodowa, [Jak twórczo wykorzystać dzieła z polona.pl](http://www.polona.pl)

Na luzie: typo.polona.pl

Na oddzielnej stronie [Polona Typo](http://typo.polona.pl) można skorzystać z kreatora napisów stworzonych z tysięcy liter z książek, plakatów i innych publikacji wydanych na przestrzeni przeszło sześciu wieków polskiej historii. Aplikacja pozwala wybrać zakres czasowy dla losowanych liter oraz pobrać gotowy napis w kilku rozdzielczościach i formatach – i wykorzystać w dowolnym celu.

Polona pokazuje, że biblioteka może być pasjonująca nie tylko dla moli książkowych. Na bieżąco redaktorzy portalu przeszukują zasoby biblioteki, a najciekawsze znaleziska prezentują i opisują na [blogu](#) i [facebooku](#).

– Ewa Majdecka, [Polona – cyfrowa Biblioteka Narodowa](#), Pracownia Otwierania Kultury

Cyfrowe Muzeum Narodowe

[Cyfrowe MNW](#)

Dzieła sztuki

[Cyfrowe Muzeum Narodowe](#) to portal, który prezentuje ponad 60 000 dzieł sztuki z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie. Portal pozwala na pobieranie wybranych reprodukcji w wysokiej rozdzielczości, wyszukiwanie dzieł przy pomocy osi czasu, według kategorii, tematu dzieła i innych kryteriów.

Wyszukiwanie i pobieranie obiektów

Wyszukiwanie obiektów umożliwia zakładka [katalog zbiorów](#). Pozwala on na szukanie dzieł wybranych twórców, wyszukiwanie dzieł sztuki według typu (np. obraz, rysunek, rzeźba,

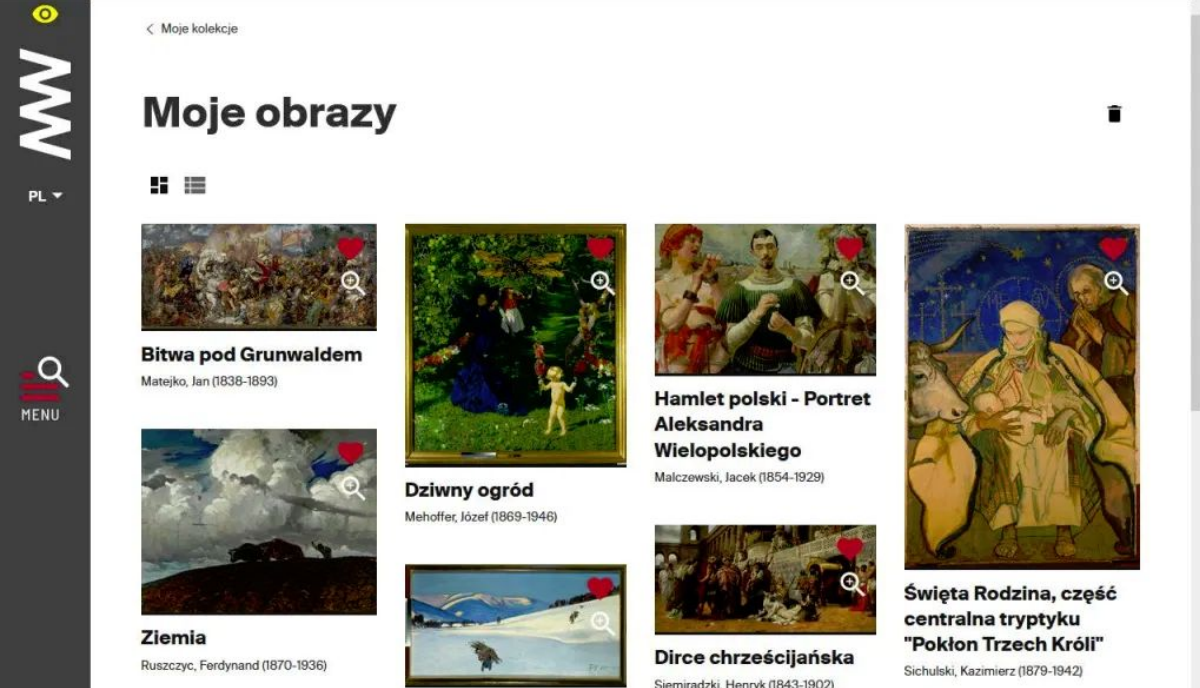
moneta itd.), wyszukiwanie przy pomocy osi czasu, a także wyszukiwanie tylko tych dzieł, które dostępne są do dalszego wykorzystania (domena publiczna). Wyszukiwarka dostępna jest również w języku angielskim. Serwis działa także w wersji mobilnej – można przeglądać go przy pomocy smartfona.

Oprócz skanu i metadanych (informacji o twórcy, technice, czasie i miejscu powstania dzieła i innych), do wielu dzieł sztuki w cyfrowym Muzeum Narodowym dołączony jest rozbudowany opis dzieła, audiodeskrypcja, arkusz edukacyjny oraz karta obiektu zawierająca dodatkowe informacje.

Kolekcje tematyczne

Podobnie jak w przypadku Polony, w portalu Muzeum Narodowego znajdziemy [kolekcje tematyczne](#) – zbiory obiektów, które łączy wspólny motyw przewodni (między innymi, [Jan Matejko](#), [Stanisław Wyspiański](#), Jacek Malczewski, Józef Mehoffer).

Odrębną propozycją są [ścieżki tematyczne](#) dostępne w serwisie CMNW: są to rozbudowane prezentacje multimedialne, złożone z obrazów i tekstów, składających się na rozbudowane narracje, pozwalające zwrócić uwagę np. na wybrane szczegóły omawianych obrazów. Założenie konta w serwisie umożliwia tworzenie i zapisywanie własnych kolekcji, do których można wrócić w dowolnej chwili.

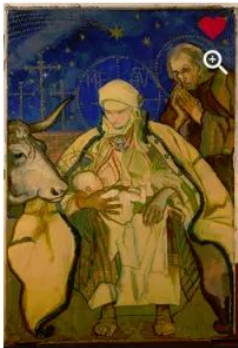

Moje kolekcje

Moje obrazy

PL

MENU

- **Bitwa pod Grunwaldem**
Matejko, Jan (1838-1893)
- **Dziwny ogród**
Mehoffer, Józef (1869-1946)
- **Hamlet polski - Portret Aleksandra Wielopolskiego**
Malczewski, Jacek (1854-1929)
- **Święta Rodzina, część centralna tryptyku "Pokłon Trzech Króli"**
Sichulski, Kazimierz (1879-1942)
- **Ziemia**
Ruszczyk, Ferdynand (1870-1936)
- **Dirce chrześcijańska**
Siemiradzki, Henryk (1843-1902)

Obiekty w domenie publicznej

Wyszukiwarka w sekcji „katalog zbiorów” daje możliwość wyszukiwania zbiorów w domenie publicznej, które można pobierać na swój komputer w wysokiej rozdzielczości, a następnie w dowolny sposób wykorzystywać w twórczych działaniach edukacyjnych. Zbiory te oznaczone zostały znakiem domeny publicznej.

Arkusze edukacyjne do druku

Portal Cyfrowe Muzeum Narodowe zawiera również [ponad 100 arkuszy edukacyjnych](#) związanych z prezentowanymi w nim zbiorami, do pobrania w formacie PDF. Dodatkowo, [strona internetowa Muzeum Narodowego w Warszawie](#) prowadzi do [kilkudziesięciu rozbudowanych arkuszy edukacyjnych](#) do druku, profesjonalnie ilustrowanych i opracowanych w kontekście historii i kultury Polski oraz dzieł w kolekcji muzeum. Do pobrania są m.in. arkusze:

- [W blasku średniowiecza](#)
- [Na tropie Bitwy pod Grunwaldem](#)
- [Na tropie XIX wieku](#)

Na luzie: Cięta sztuka

Od końca 2020 roku Muzeum Narodowe zaprasza do udziału w internetowym konkursie [Cięta sztuka](#): zadaniem uczestników jest wykonanie fotomontażu, kolażu, animacji GIF, torby z nadrukiem lub dowolnego innego obiektu z wykorzystaniem dzieł sztuki z cyfrowej kolekcji MNW z domeny publicznej.

Stwórz własne dzieło w dowolnej technice – to może być kolaż, gif, animacja, projekt koszulki, bombki lub coś innego, na co nikt inny nie wpadł, udostępnij swoją pracę na Facebooku lub Instagramie z hasztagami: #OtwarteNarodowe #konkursCiętaSztuka

Najlepsze prace są publikowane na społecznościowych profilach muzeum na Facebooku i Instagramie. W grudniowej odsłonie konkursu [wyróżnione zostały prace](#) Kingi Zomrowskiej i Justyny Kanownik – uczennic Liceum Sztuk Plastycznych w Gronowie Górnym.

Na luzie: aplikacja Muselfie

Aplikacja mobilna [Muselfie](#) pozwala łączyć obrazy z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie z własnymi zdjęciami – wstawić swoje zdjęcie w obraz z kolekcji. Tak stworzonymi kolażami można podzielić się ze znajomymi oraz w mediach społecznościowych. Muzeum zachęca do zabawy dziedzictwem kulturowym.

Dzięki Muselfie można remiksować znajdujące się w domenie publicznej zasoby MNW i tworzyć z nich kolaże. Aplikacja umożliwia użytkownikom stworzenie własnej kartki urodzinowej, memów oraz innych grafik z wykorzystaniem prac ulubionych artystów, np. obrazów: *Żydówka z pomarańczami*, *Hamlet polski*, *Mężczyzna jedzący raki*, *Portret Stanisława Augusta z klepsydrą*. Aplikacja jest darmowa, działa na urządzeniach z systemem Android oraz iOS.

– [Muzeum Narodowe w Warszawie](#)

Narodowe Archiwum Cyfrowe

szukajwarchiwach.gov.pl

Szukaj w archiwach to serwis internetowy prowadzony przez [Narodowe Archiwum Cyfrowe](#), w którym dostępne są skany i opisy materiałów archiwalnych zgromadzonych w polskich archiwach – historyczne fotografie, dokumenty, mapy i inne obiekty. Obecnie w serwisie dostępnych jest ponad 38 milionów materiałów archiwalnych. Skany materiałów archiwalnych pochodzą ze zbiorów polskich archiwów państwowych i innych instytucji – w sumie z ponad 101 archiwów i kolekcji.

Łatwość wyszukiwania interesujących informacji gwarantuje prosta w obsłudze wyszukiwarka, która oferuje wiele przydatnych filtrów i opcji. Dla początkujących użytkowników przygotowano [instrukcję, jak korzystać z wyszukiwarki](#).

Z serwisu szukajwarchiwach.gov.pl korzystać mogą genealogi, studenci, uczniowie, nauczyciele, pracownicy nauki oraz wszystkie inne osoby zainteresowane korzystaniem z zasobu polskich archiwów.

Kolekcje tematyczne

Portal NAC zawiera aż [kilkaset kolekcji tematycznych](#) prezentujących archiwalne fotografie z zakresu historii Polski, historii życia społecznego i kulturalnego, sportu w Polsce, folkloru i kultury ludowej i wielu innych dziedzin. Fotografie z serwisu mogą być doskonałym uzupełnieniem lekcji historii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii sztuki, wychowania fizycznego i innych.

Domena publiczna

Większość materiałów znajdujących się w serwisie należy do domeny publicznej. Narodowe Archiwum Cyfrowe prosi użytkowników chcących wykorzystać materiały w swoich pracach o podanie informacji, że pochodzą one z NAC.

Kopie materiałów archiwalnych prezentowane w serwisie, o ile nie zastrzeżono inaczej w opisach tych materiałów lub na samych kopiach cyfrowych, mogą być w dowolny sposób wykorzystywane, w tym pobierane ze strony na dysk lokalny, kopiowane i rozpowszechniane w inny sposób z wykorzystaniem dowolnej techniki.

- Narodowe Archiwum Cyfrowe, [O serwisie](#)

Wyszukaj archiwalne zdjęcia swojej miejscowości!

Jednym z wielu pomysłów na zajęcia z wykorzystaniem zasobów NAC może być przygotowanie prezentacji z wykorzystaniem archiwalnych fotografii lub dokumentów dotyczących miejscowości, w której znajduje się szkoła. Sprawdź, ile materiałów znajdziesz w portalu – skorzystaj z wyszukiwarki i przeglądaj historyczne zdjęcia i dokumenty.

Muzeum Historii Polski

muzhp.pl

Ciekawie o historii: artykuły popularnonaukowe

[Portal Muzeum Historii Polski](#) zawiera wiele różnorodnych materiałów edukacyjnych, które pozwalają urozmaicić naukę historii. Wśród nich na stronie znajduje się ponad [100 artykułów o tematyce historycznej](#) (dostępnych do wykorzystania w dalszej pracy na licencji CC BY). Artykuły są napisane tak, aby przybliżyć i poszerzać wiedzę historyczną i przygotowane przez specjalistów. Artykuły można pobierać na swój komputer w formacie PDF do druku. Wśród artykułów znajdziemy między innymi: [Wesele po weselu](#), [Powstanie Listopadowe: więcej niż romantyczny zryw](#), [Stanisław August Poniatowski i Konstytucja 3 maja](#), [Jak uchwalono Konstytucję 3 Maja](#), [Punkt zwrotny bitwy pod Grunwaldem](#), [Powstanie styczniowe](#), [Tadeusz Kościuszko – człowiek, który wyprzedzał swoje czasy](#) i wiele innych tekstów. Na portalu dostępne są też [quizy historyczne](#), audiobooki i podcasty historyczne.

Portale edukacyjne

Portale to nowoczesne, opracowane ze szczegółami, rozbudowane multimedialne prezentacje na temat [Tadeusza Kościuszki](#), [Jana Karckiego](#) oraz [odzyskania przez Polskę niepodległości](#). Każdy z portali jest rozbudowaną narracją zawierającą zdjęcia, materiały audiowizualne słowniczek pojęć, słowniczek biograficzny i inne pomocnicze materiały.

- [Tadeusz Kościuszko – człowiek idei](#)
- [Jan Karcki i jego czasy](#)
- [Odważmy się być wolnymi](#)

Wystawy historyczne w portalu Google Arts and Culture

Muzeum Historii Polski przygotowało również 20 narracyjnych [wystaw – prezentacji multimedialnych](#) w portalu Google Arts and Culture. Treść dostępna jest w języku polskim i angielskim.

Esero

esero.kopernik.org.pl

[ESERO](#) to program edukacyjny przygotowany przez specjalistów z Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) wspólnie z Centrum Nauki Kopernik. Celem programu jest rozwijanie zainteresowania młodzieży naukami ścisłymi i wspieranie zdobywania wiedzy z zakresu technologii, nauki i matematyki. Program Esero jest oparty o działania zespołowe, współpracę i rozwijanie pasji.

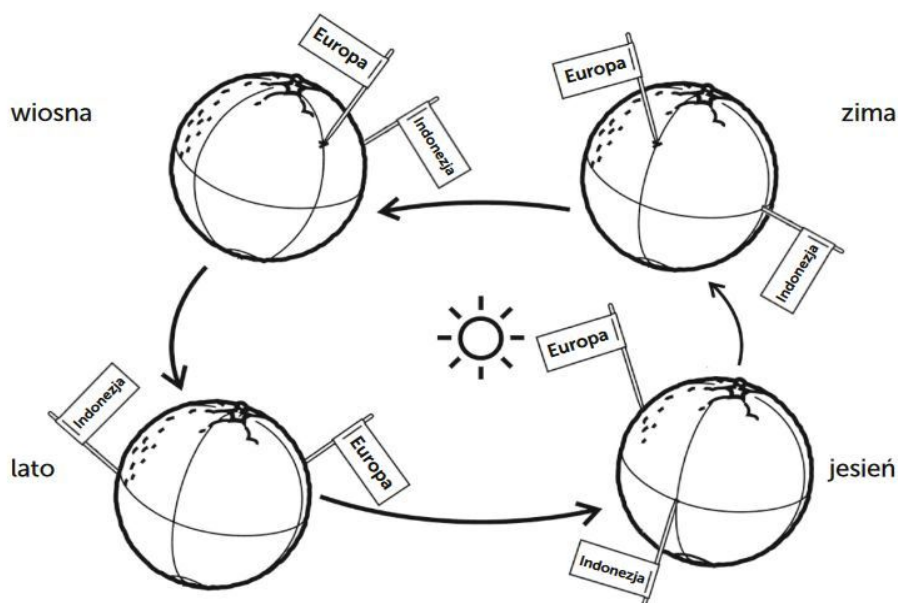
Scenariusze lekcji i arkusze do zajęć

W serwisie znajdziemy [kilkadziesiąt rozbudowanych scenariuszy lekcji](#), każdy z których zawiera szczegółowe instrukcje dla nauczyciela oraz gotowe karty pracy dla uczniów. Wyszukiwarka na stronie umożliwia filtrowanie dostępnych scenariuszy według poziomu nauczania (klasy 1-3, klasy 4-6, klasy 7-8 oraz szkoły ponadpodstawowe) lub według przedmiotu (biologia, chemia, fizyka, geografia, WOS, historia, matematyka). Scenariusze i arkusze można pobierać ze strony w formacie PDF, a nawet modyfikować w dowolny sposób – są dostępne na wolnej licencji CC BY 2.0.

Zawartość proponowanych materiałów docenią nie tylko nauczyciele przedmiotów ścisłych i przyrodniczych. Zdobywanie wiedzy o kosmosie poszerza horyzonty myślowe, pobudza wyobraźnię i udowadnia, że siła ludzkości zawiera się zarówno w postępie cywilizacyjnym i technologicznym, jak i w kultywowaniu bogatej kultury i historii nauki. Wszyscy pracujący przy projekcie ESERO mają nadzieję, że pokazanie tak szerokiego spektrum wiedzy na wczesnym etapie edukacji uświadomi młodym ludziom, jak wiele jest przed nimi do odkrycia i osiągnięcia oraz sprawi, że ich wrodzona ciekawość świata nigdy nie minie.

- Esero.kopernik.org, [Materiały edukacyjne](#)

Ilustracja: [Pory roku na świecie](#). Rysunek - fragment scenariusza lekcji. [Centrum Nauki Kopernik](#), ESA (Esero). [CC BY-SA 2.0](#)

Filmoteka Szkolna

filmotekaszkolna.pl

Filmoteka Szkolna to program realizowany jest przez [FilMOTEKĘ Narodową – Instytut Audiowizualny](#). Program jest skierowany ściśle do szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a dostęp do filmów, scenariuszy i dodatkowych treści w serwisie może uzyskać każdy nauczyciel i uczeń. Serwis zawiera kilkadziesiąt [rozbudowanych scenariuszy zajęć edukacji filmowej](#). Do każdego z nich dołączone są pełnometrażowe filmy, krótkie komentarze wideo przygotowane jako materiały uzupełniające, informacje o filmie i reżyserze, sceny do analizy, materiały metodyczne, broszury do pobrania i wydruku oraz instrukcje pozwalające na przeprowadzenie zajęć w swojej szkole.

Wszystkie materiały oraz filmy są dostępne za pośrednictwem strony projektu. Każda z [lekcji](#) opracowana jest wokół hasła problemowego, na przykład „Metafory prawdy”, „Rozdroża historii”, „W kręgu tradycji romantycznej” czy „Polska w nowym obyczaju”.

Korzystanie z serwisu

Aby uzyskać dostęp do bogatych materiałów w serwisie, trzeba zarejestrować się za pomocą formularza dla nauczycieli. Po otrzymaniu potwierdzenia rejestracji można uzyskać dostęp do ponad 120 pełnometrażowych filmów i pełnej wersji serwisu.

Doskonale opracowane materiały zawarte w serwisie mogą uzupełnić zajęcia języka polskiego, historii, historii sztuki i wiedzy o społeczeństwie.

Przygotowany materiał dydaktyczny ma nauczyć młodzież świadomego i krytycznego obcowania ze sztuką filmową, a także rozpoznawania środków wyrazu i instrumentów formalnych, którymi posługuje się film. Pozwala zrozumieć rolę twórczości filmowej w życiu społecznym i artystycznym – jej udział w dyskursie o kondycji państwa, historii, człowieku, twórczości.

- [Filmoteka szkolna](#)

Regionalne muzea i archiwa cyfrowe

W tej sekcji znajdziecie wybrane serwisy regionalnych instytucji kultury zawierające materiały, które mogą się przydać na zajęciach.

Wirtualne Muzea Małopolski

muzea.malopolska.pl

Wirtualne Muzea Małopolski (WMM) to portal, w którym znajdziemy ponad [1200 zdigitalizowanych eksponatów](#) z kilkudziesięciu małopolskich muzeów – między innymi Królewskiej Katedry na Wawelu, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha czy Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem (wszystkie muzea można zobaczyć na [specjalnie przygotowanej mapie](#)). Każdy z obiektów w serwisie to więcej, niż

tylko zdjęcie lub skan. Ekspozycje są dostępne w formie fotografii, zdjęć 3D, zawierają dokładne opisy.

Przeglądanie i pobieranie treści

Na stronie pojedynczego obiektu-zabytku znajdziemy jego zdjęcie lub zestaw zdjęć 3D, w niektórych przypadkach – model 3D, a także rozbudowany opis eksponatu. Fotografie z różnych punktów widzenia można powiększać na pełny ekran, przybliżyć i oglądać w wysokiej rozdzielczości, a także pobierać na swój komputer. Zdjęcie z opisem można pobrać na swój komputer w kilku formatach – DOC, ODT, PDF, RTF lub sam opis w pliku TXT.

Interpretacje i lekcje

Wiele obiektów wykorzystano do przygotowania przekrojowych [interpretacji – prezentacji multimedialnych](#). Dostępne są też [dźwiękowe narracje na temat wybranych eksponatów](#) w plikach audio oraz audiodeskrypcje.

Większość eksponatów w serwisie WMM udostępniono na wolnej licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska (CC-BY 3.0 PL), a obiekty, co do których prawa autorskie już wygasły dostępne są w domenie publicznej (informacje na ten temat znajdziemy przy każdym z prezentowanych eksponatów).

Blisko tysięcy obiektów zdigitalizowano w postaci obiektu 3D. Wszystkie można oglądać w najdrobniejszych szczegółach [na portalu Sketchfab](#).

Muzeum Narodowe w Krakowie

zbiory.mnk.pl

Portal Muzeum Narodowego w Krakowie pozwala oglądać i pobierać na swój komputer ponad 100 tysięcy dzieł sztuki.

Przeglądanie i pobieranie obiektów

Przeglądanie i pobieranie eksponatów jest możliwe bez rejestrowania się w serwisie. Możemy skorzystać z wyszukiwarki w [katalogu zbiorów](#) lub z wyszukiwania zaawansowanego. Na stronie wybranego dzieła znajdziemy jego skan w wysokiej rozdzielczości, który można pobrać na swój komputer. Można również pobrać kartę obiektu zawierającą mniejszą wersję dzieła wraz z dołączonymi metadanymi i opisem eksponatu w formacie PDF. Portal pozwala także na tworzenie własnych kolekcji po założeniu konta użytkownika.

Portal proponuje również [galerie tematyczne](#), a także eseje o historii i historii sztuki, na przykład [Artur Grottger – malarz powstania styczniowego](#), [Być jak Cezar](#), [Jan Matejko](#), [Moda na Tatry](#).

Druki i karty pracy

Na stronie Muzeum Narodowego w Krakowie w sekcji „[pliki do pobrania dla nauczycieli](#)” znajduje się kilkanaście kart pracy poświęconych zagadnieniom z zakresu lekcji historii, historii sztuki, literatury polskiej, między innymi:

- [Czas Honoru. Droga do niepodległości](#)
- [Zawsze młoda. Sztuka polska około 1900](#)
- [Gra „przygotowania do Wesela”](#)

Muzeum Tatrzańskie

muzeumtatrzańskie.pl/portal

W portalu Muzeum Tatrzańskiego im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem dostępnych jest kilka kolekcji obiektów cyfrowych, w tym [kolekcja fotografii](#), [kolekcja sztuki](#) oraz kolekcja przyrodnicza, zawierająca [zbiory geologiczne Tytusa Chałubińskiego](#).

W zbiorach sztuki znajduje się [kolekcja prac Stanisława Ignacego Witkiewicza](#) oraz [Wojciecha Brzegi](#), a także kolekcja [Sztuki piękne pod Tatrami](#) zawierająca m.in. prace Zofii Stryeńskiej, Władysława Skoczylasa, Leona Wyczółkowskiego i innych wybitnych artystów. Wszystkie eksponaty są oznaczone jako domena publiczna, można je zatem wykorzystywać w twórczych projektach edukacyjnych.

O projekcie

Celem przewodnika jest zachęcić nauczycieli na wszystkich poziomach edukacji do korzystania z treści umieszczonych w Internecie przez biblioteki, archiwa i muzea, a także tworzyć nowe połączenia pomiędzy specjalistami zajmującymi się edukacją w instytucjach kultury a środowiskiem nauczycieli.

O autorce: Nazywam się Marta Malina Moraczewska, zajmuję się animowaniem projektów edukacyjnych i artystycznych wykorzystujących internet i treści cyfrowe. Współprowadziłam projekty *Rok obrzędowy z Wikipedią*, *Dzielimy się Łodzią*, *Etnografia Karpat*, *Wstęp wolny - rozmowy o otwartości w instytucjach kultury*, redagowałam publikację *Otwarte projekty cyfrowe* (Warszawa 2016).

Korekta: Klara Sielicka-Baryłka

Przewodnik dostępny online: <https://nawigator szkolny.pl>

Treść dokumentu jest dostępna na licencji [Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe \(CC BY-SA 4.0\)](#)

Zrealizowano w ramach [programu stypendialnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Kultura w sieci 2020](#).

